

Biskop Tor Singsaas

De trenger et hjem

Dette året har vært et annerledesår. Flyktingene er kommet til landet i stort antall. Krig, terror, overgrep, sult, tørke har drevet dem hjemmefra. Sommeren og høsten har vært preget av dramatiske beretninger om flykninger i overfylte farkoster på vei over Middelhavet, og videre på en strabasiøs og konfliktfylt vandring gjennom Europa. Svært mange har mistet livet underveis. De kommer over grensene i stort antall, særlig nord i landet vårt. Opphetete diskusjoner har vi om hvor åpne grensene skal være.

Flyktingene er så mange. Det er krevende å bli berørt. Ikke før vi fikk et ansikt. Slik for mange av oss. Vi ser at dette er våre medmennesker. Tidlig i mai bildet av den lille gutten med «selbulue» som druknet. Han skulle til sin onkel på Hitra. I sommer; treåringen som ble funnet med ansiktet ned i sanden, druknet, - han ble båret varsomt opp på land. Da gikk vanviddet opp for oss. De to ser akkurat ut som våre små, - kledd slik som dem. Jeg tenker på de mange enslige mindreårige flykningebarna som dro alene hjemmefra, - eller som kom bort fra foreldrene under flukten fra Syria, Eritrea eller Afghanistan. Vi kan bare forestille oss den frykten og angsten som river i dem når de er fullstendig overgitt til helt ukjente mennesker. Utsatt for alle farer, - for overgrep og misbruk. Sorgen og savnet etter foreldrene river i dem i stykker. Vi kan knapt nok forestille oss den utholdelige smerten i livet. Når de endelig er kommet fram til oss, trenger de et hjem!

Vi må opp våre hjem for dem? Gi dem husrom, varme og omsorg.

Vi møter dem ansikt til ansikt

Det gjør noe med oss når vi møtes ansikt til ansikt, - når vi er «i ansiktshøyde» med hverandre. Også med barnet. Vi må bøye oss ned for å få øyekontakt. Slik også overfor tiggeren som sitter på gata. Når vi får «øyekontakt» med vårt medmenneske, utfordres vi til å bli «lengre hos hverandre» enn først tenkt. Vi stoppes. Haster ikke så lett videre. Noe annet enn facebook?

Vi utfordres på våre dypeste verdier.

Filosofen Emmanuel Levinas (1906 – 1995) er kalt «ansiktets» filosof. Han sier at når vi står ansikt til ansikt med vårt medmenneske, må vi etter hvert spørre; «Hvem er du, - hvor kommer du fra, - hva vil du jeg skal gjøre for deg? - Det er som om «En Annen» står bak ditt medmenneskes ansikt og utfordrer deg.» Dette er vår erfaring til hverdags i møte med hverandre ansikt til ansikt.

I det alminnelige møte med mennesker og skaperverk merker vi «Den anonyme, tause vilje» som utfordrer oss, - som er større enn oss og som står der på vegne av vårt medmenneske. Det er som om «Den som er større enn oss» har sendt med ethvert menneske «en hellighet» som beskyttelse i livet. Vi merker det etter møtet med et annet menneske, om dette opplevde seg verdsatt av meg, - eller overlatt til seg selv som mindreverdige. Vi gir hverandre respekt og verdighet når vi stopper opp og møtes ansikt til ansikt.

«Den som er større enn oss» åpenbarer seg i Bibelen. Her viser Han hvem han er. Han er ikke taus, ikke anonym som i skaperverket. Her gir han til kjenne sine tanker om oss, og vilje med oss.

Han viser oss sitt ansikt, - i Jesus Kristus.

Vi henter våre verdier fra det kristne.

Jesus Kristus har lagt igjen et syn på mennesket etter seg i ord og handlinger som ligger dypt forankret i oss. Ikke minst er sterke ord og handlinger knyttet til den fremmede, den som er annerledes og til barna.

Allerede i Det gamle testamente sies det med tyngde: «Du skal dele ditt brød med den sultne, og la hjelpeløse og hjemløse komme i hus. Du skal se til den nakne og kle ham». Jes. 58,7.

Nå ved juletider påminnes vi at Gud kom som den fattige til jord. Jesus Kristus ble født i en stall, - det var ikke husrom for dem, Luk 2. Ikke mange dagene etter måtte den lille familien legge ut på flukt for å redde livet, Matt. 2. Jesus forteller om Den barmhjertige samaritan i Luk 10, 25 ff., og han spør; «Hvem viste seg som en neste for ham som ble overfalt av røvere?» Det gjorde han som var «annerledes», samaritaneren, som tilhørte et folk som var foraktet og sett ned på, og ingen ventet noe fra. Samaritaneren reddet den hjelpeløse.

Gud viser en dyp innlevelse og solidaritet til alle mennesker; «For jeg var sulten, og dere ga meg mat; jeg var tørst, og dere ga meg drikke; jeg var fremmed, og dere tok i mot meg, jeg var naken og dere kledde meg» Matt. 25,35f. Frans av Assisi (1200-tallet) uttrykker radikalt; «Kristus står bak ditt medmenneskes ansikt. - Også ditt ansikt, - når et medmenneske møter deg.»

Det er spor etter Gud i møtet med medmennesker.

Jesus Kristus løftet fram barnet som det største.

Barnet er det mest sårbare mellom oss. Det trenger gode voksne mennesker som tar hånd om seg. I flyktingestrømmen er det kommet mange enslige mindreårige flyktninger. Redaktør Siri Wahl-Olsen skrev en meget sterk og tankevekkende kommentar i Adressa, 4. desember om de enslige mindreårige flyktningebarna som også kommer til oss i Midt-Norge; «De er barn og de trenger et hjem». Vi utfordres alle voksne til å se på oss selv som mulige fosterforeldre. Ikke mindre enn 250 mindreårige kommer til vår landsdel.

Det er mitt privilegium å være ambassadør for rekruttering av fosterhjem i regi av Bufetat, region-Midt. Det er min oppgave å utfordre til å gi barn som trenger det, et nytt godt og trygt hjem. Alle voksne er i utgangspunktet aktuelle fosterforeldre.

Flyktningebarna banker nå på våre dører.

«At den hjelpeløse og hjemløse skal komme i hus», - tilhører de dypeste verdier i vårt samfunn.